

Република Србија Први основни суд у Београду 37. П.бр. /18 Дана 02.2019. године Београд, Булевар Николе Тесле 42а

У ИМЕ НАРОДА

ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ судија Владан Миољевић, као судија појединац, у правној ствари тужиље Београда, ул. чији је пуномоћник адвокат из Београда, ул. против тужене UniCredit Bank a.d. Beograd, ул. Рајићева бр. 27-29 Београд, чији је пуномоћник адвокат из Београда, ул. ради утврђења и стицања без основа, вредност предмета спора10.500,00 динара, након одржане главне и јавне расправе дана 02.2019. године, донео је следећу
ПРЕСУДУ
ДОЗВОЉАВА СЕ преиначење тужбе извршено у поднеску од 03.12.2018. године.
УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиље , Београда, па се УТВРЂУЈЕ да је члан 9 став 1. алинеја 1 Уговора о готовинском кредиту бр. закљученог између тужиље и тужене UniCredit Bank a.d. Веоgrad, који гласи "фиксну једнократну накнаду за обраду кредитног захтева од 3% од износа одобреног кредита, односно минимум 1.600,00 динара", ништав и да не производи правно дејство, што је тужена дужна признати и трпети.
УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиље Београда, па се обавезује тужена UniCredit Bank a.d. Beograd, да тужиљи исплати износ од 10.500,00 динара са законском затезном каматом почев од 25.02.2014. године па до коначне исплате, све у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, под претњом принудног извршења.
ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да накнади тужиљи трошкове парничног поступка у износу од динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде под претњом принудног извршења.

Тужиља је у тужби од 02.10.2018. године и током поступка, преко пуномоћника навела да је дана 25.02.2014. године са туженом закључила Уговор о кредиту бр. којим јој је одобрен кредит у износу од 300.000,00 динара. Тужиља се чл.9.1 наведеног уговора обавезала да туженој плаћа уговорену камату на годишњем нивоу у висини која је ближе одређена наведеним чланом. Тужена је приликом пуштања кредита у течај на основу чл. 9. ст.1. наведеног уговора, обрачунала фиксну једнократну накнаду за обраду кредитног захтева у висини од 3,% од износа одобреног кредита, односно износ од 10.500,000 динара, а који је тужиља истог дана и платила на начин да јој је за наведени износ одмах умањена исплата одобреног кредита. Предложила је да суд усвоји тужбени захтев. Трошкове је тражила и определила.

Тужена је у поднеску од 30.01.2019. године оспорила тужбени захтев у целости. Уговор је закључен сагласношћу воља две уговорне стране, тужиља је била упозната са условима давања, коришћења и враћања кредита, те се са истим сагласила и понуду прихватила. Не спори да су наплаћени трошкови у висини како је одређено петитумом тужбеног захтева. Предложила је да суд одбије тужбени захтев као неоснован. Трошкове је тражила.

Одлучујући о основаности тужбеног захтева, суд је извео све приложене доказе, те је оценом изведених доказа у смислу одредбе чл.8 ЗПП-а, утврдио чињенице од значаја за одлучивање у овој парници, и применом материјалног права на тако утврђено чињенично стање донео одлуку као у изреци пресуде.

Читањем Уговора о готовинском кредиту бр. 25.02.2014.године, са обавезним елементима, утврђено је да је исти закључен између тужиље и тужене којим банка одобрава кориснику кредит у износу од 300.000,00динара. Чланом 9. тач.1. наведеног уговора уговорено је да корисник кредита преузима обавезу да банци плати једнократну накнаду за обраду кредита у висини од 3% од износа одобреног кредита.

Из напред изведених доказа утврђено је да су тужиља и тужена дана 25.02.2014.године закључили уговор о готовинском кредиту Чланом 9.тач.1. наведеног уговора уговорено је да дужник преузима обавезу да банци плати једнократну накнаду за обраду кредита у висини од 3% од износа одобреног кредита. Међу странкама није спорно да је тужиља на име накнаде за обраду кредитног захтева одобрење и накнаде за праћење кредита платила банци износ од 10.500,00 динара, колико и износи висина тужбеног захтева.

Чланом 1065. Закона о облигационим односима предвиђено је да се уговором о кредиту банка обавезује да кориснику кредита стави на располагање одређени износ новчаних средстава, на одређено или неодређено време, за неку намену или без утврђене намене, а корисник кредита се обавезује да банци плаћа уговорену камату и добијени износ новца врати у време и на начин како је утврђено уговором.

Члан 46. Закона о облигационим односима предвиђено је да се уговорна обавеза може састојати у давању, чињењу, нечињењу или трпљењу, а ставом 2

истог члана предвиђено је да она мора бити могућа, допуштена и одређена, односно одредива.

Чланом 47 Закона о облигационим односима предвиђено је да кад је предмет обавезе немогућ, недопуштен, неодређен или неодредив, уговор је ништав, док је чланом 105 став 1 предвиђено да ништавост неке одредбе уговора не повлачи ништавост и самог уговора, ако он може опстати без ништаве одредбе и ако она није била ни услов уговора ни одлучујућа побуда због које је уговор закључен.

Следом изнетог, а применом цитираних законских одредби суд је донео одлуку као у изреци пресуде.

Суд је нашао да је ништав део члана 9 предметног уговора којим је уговорено да је корисник кредита обавезан да пре пуштања кредита у течај исплати трошкове обраде кредита на име накнаде за обраду кредитног захтева, као и фиксну накндаду за праћење кредита на неплаћени износ главнице јер није у складу са одребама члана 1065 300 која прописује да је цена капитала само камата јер банка има право само на стварне трошкове који су настали из кредитног односа. Осим тога, у заснивању облигационих односа и остваривања права из тих односа, странке су сходно одредби члана 12 300 дужне да се придржавају начела савесности и поштења, а у заснивању двостраних уговора странке полазе од начела једнаких вредности давања у смислу члана 15 истог Закона. Такође суд је нашао да ништавост одредбе о банчиној провизији не повлачи ништавост целог уговора, јер уговор може да опстане и без те одредбе јер она није била услов уговора ни одлучна побуда на основу кога је уговор закључен (члан 105 став 1 300). Спорном одредбом члана 9 уговора није прецизирано који су то стварни трошкови кредита и зашто се исти везују за износ кредита, због чега је тужиљи непознат механизам по коме се израчунава висина тих трошкова, а што је доводи у неравноправан положај у односу на тужену банку која на основу унапред припремљеног и одштампаног уговора о кредиту, на чију садржину тужиља не може да утиче, ставља тужиљу као кориснику одређени новчани износ на располагање, а за себе задржава право да одреди трошкове кредита без одговарајућег образложења који су то трошкови, на основу чега су утврђени и зашто се везују за износ одобреног кредита. Тако поступање тужене је у супротности са основним начелима правног поретка, пре свега са начелом једнаке вредности узајманих давања, које начело је утемељено код двостраних уговора управо са циљем да се заштита пружи оној страни чија је уговорна обавеза у диспропорцији са обавезом друге стране.

Како се наплатом провизије у смислу члана 9 предметног уговора тужена банка неосновано обогатила по основу ништаве одредбе уговора наплаћујући провизију од износа одобреног кредита на дан пуштања кредита од 10.500,00 динара, то је суд нашао да је банка у обавези да тужиљи исплати — врати неосновано наплаћену провизију.

С обзиром да се у конкретном случају ради о институту стицања без основа, те како је одредбом ч. 214 3ОО прописано да када се враћа оно што је стечено без основа морају се вратити плодови и платити затезна камата, и то ако је стицалац несавестан од дана стицања, а иначе од дана подношења захтева, те како је

банка у конкретном случају поступала супротно дужности из чл. 18 став 3 3ОО, да се у остваривању свог права уздржи од поступака који отежавају испуњење обавезе другог учесника у облигационом односу, то се не може сматрати савесним стицаоцем, па тужиљи дугује и законску затезну камату од дана стицања до исплате и то на износ од 10.500,00 динара почев од 25.02.2014. године па до исплате.

Суд је дозволио преиначење тужбе извршено у поднеску од 03.12.2018. године, будући да се тужена упуштила у расправљање по преиначеној тужби, а све у смилсу чл. 199 ЗПП-а.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу одредбе чл. 153, 154 и 163 ЗПП-а, те је суд нашао да тужиља има право на трошкове на име заступања, а за радње предузете од стране пуномоћника из реда адвоката и то за: састав тужбе и два поднеска од по динара, за приступ на једно одржано рочиште у износу од динара, за судску таксу на тужбу износ од 2.320,00 динара, таксу на одлуку у износу од 2.320,00 динара, што све укупно износи динара, одмерено према важећим АТ и ТТ.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде дозвољена је жалба Вишем суду у Београду, преко овог суда у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Судија

Владан Миољевић